Tárgy: Megbízás írásba foglalásának elmulasztása, Számlaadás elmulasztása

Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa

Ügyszám: **2025. F.221/9.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa **[…]** budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2025. október 27. napján tartott nem nyilvános tárgyaláson, zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy […] eljárás alá vont ügyvéd **szándékos** fegyelmi vétséget követett el, ezért

írásbeli megrovás

fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy 80.000 Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlájára.

I n d o k o l á s

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:
A bejelentő 2024.01.05. napján érkezett beadvánnyal fordult a Budapesti Ügyvédi Kamarához, amelyben az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédi tevékenységből eredő kötelességszegését kifogásolta.
A bejelentés tartalma szerint az eljárás alá vont ügyvéd a bejelentő ellen folyamatban volt büntetőeljárásban védőként eljárva nem tette meg azokat a lépéseket, nem terjesztette elő azokat az indítványokat, észrevételeket, illetve nem készítette el ügyfelének azt a nyomozati vallomását, amelyek a terhelttel szembeni büntetőeljárás megszűnéséhez vezettek volna, ezáltal pedig az ügyvédekre irányadó szakmai szabályokat megsértette. A bejelentő sérelmezte azt is, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a részére átadott munkadíjról számlát, vagy átvételi elismervényt nem állított ki. A bejelentő az őt a nyomozás során képviselő eljárás alá vont ügyvéd - illetve a tárgyalási szakban eljárt két másik ügyvéd - hanyagságának és nem megfelelő hozzáállásának tulajdonította, hogy őt ártatlanul szabadságvesztés büntetésre ítélte utóbb a bíróság. A bejelentés mellékleteként csatolásra került a büntetőügyben kelt másodfokú határozat első oldala.

A Budapesti Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosa az előzetes vizsgálatot hivatalból elrendelte és felhívta az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét arra, hogy a vizsgálat lefolytatásához szükséges iratait 8 napon belül köteles, az ügyre vonatkozó észrevételeit pedig jogosult elektronikus úton a kamarának megküldeni.
Az eljárás alá vont ügyvéd ennek eleget téve észrevételeket terjesztett elő, fegyelmi felelősségét vitatta, illetve iratokat (gyanúsítotti kihallgatások jegyzőkönyve, e-mail üzenet váltások, nyomozási bíró előtti meghallgatás jegyzőkönyve, kényszerintézkedés ideiglenes feloldása iránti kérelem) csatolt, valamint indítványozta a fegyelmi eljárás megszüntetését. Előadott álláspontja szerint a bejelentő védelmét a megfelelő módon, személyesen ellátta, az eljárási cselekményeken megjelent, beadványokat készített és terjesztett elő, ügyfelével több alkalommal konzultált. Az eljárás alá vont ügyvéd elismerte, hogy közte és ügyfele között írásba foglalt megbízási szerződés nem készült, ennek oka előadása szerint az ügyféllel szemben alkalmazott kényszerintézkedés volt. Az átvett pénzösszegekkel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy az ügy nyomozati szakaszára vonatkozóan általa megállapított megbízási díjat ügyfele részletekben fizette ki a részére, majd miután ez az eljárási szakasz befejeződött, a tárgyalási szakra kért ügyvédi díjat már nem fizette ki a bejelentő, így az eljárás alá vont ügyvéd bejelentette a hatóságnak a megbízás megszűnését. A bejelentésnek a számlaadási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos állításait nem vitatta.

A fegyelmi biztos az előzetes vizsgálati eljárás eredményeként az előzetes vizsgálatot megszüntette és erről a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökét tájékoztatta, illetve a határozat kivonatát bejelentő részére is kézbesítette azzal, hogy vele szemben kifogást terjeszthet elő. Indokolásában kifejtette, hogy az iratok tartalmából megállapíthatóan az eljárás alá vont ügyvéd az általa vállalt ügyben feladatait ellátta, védői kötelezettségeinek eleget tett. A rendelkezésre álló iratok a fegyelmi biztos álláspontja szerint igazolják, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a lényeges eljárási cselekményeken - mint a gyanúsítotti kihallgatás, vagy a kényszerintézkedésről döntő ülés - személyesen részt vett, az ügy iratait megismerte, illetve beadványt is nyújtott be, így fegyelmi felelősségének fennállására utaló körülmény nem merült fel. A határozat kitér arra is, hogy a védőnek nem dolga védence helyett „elkészíteni" a vallomását, a terhelt pedig a vallomástételre vonatkozó jogával tisztában kellett, hogy legyen, miután arra a hatóság jegyzőkönyvileg igazolt módon kioktatta. A számlaadás nélkül átvett munkadíjra vonatkozó bejelentői állítás kapcsán azt rögzíti a határozat, hogy azt további bizonyíték nem támasztotta alá.

Az előzetes vizsgálatot megszüntető határozatot a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke tudomásul vette. A bejelentő a megszüntető határozattal szemben a kamara elnökéhez címzett, de tartalmilag kifogásként értékelhető beadványt terjesztett elő, sérelmezte annak egyoldalúságát, amely alapján felvetette az eljáró fegyelmi biztos pozitív irányú elfogultságát is az eljárás alá vont ügyvéd felé.
Ismételten hangsúlyozta, hogy a büntetőügyben történt elítéléséhez az eljárás alá vont ügyvéd mulasztása vezetett és kérte, hogy biztosítsanak számára lehetőséget a személyes meghallgatásra. A bejelentő újabb e-mail beadványt terjesztett elő, amelyben a korábbi előadását kiegészítette, sérelmeit (a büntetőügyben szükséges észrevételek, indítványok, javaslatok elmaradása) hangsúlyozta, illetve rámutatott, hogy az ügyet vizsgáló fegyelmi biztos ügyvédi irodája földrajzilag közel esik az eljárás alá vont ügyvéd irodájához, amely álláspontja szerint a korábban felvetett elfogultsági kifogásának további alapot ad.

A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Főbiztosa határozatában az eljáró fegyelmi biztost a fegyelmi eljárás lefolytatására utasította. Indokolásában kifejtette, hogy a bejelentőnek a büntetőügyben keletkezett erkölcsi és anyagi kárral kapcsolatos igénye a fegyelmi eljárásban nem bírálható el, az polgári peres, vagy nem peres eljárásban érvényesíthető. Megállapította ugyanakkor, hogy a megszüntető határozat tényállása hiányos, amelynek elsődleges oka, hogy nem áll rendelkezésre megbízási szerződés, így nem behatárolható, hogy mire vonatkozott az eljárás alá vont ügyvéd megbízása, beleértve a kikötött ügyvédi munkadíj összegét és fizetési módját is, ugyanakkor abban a megbízás érvényes létrejöttéhez szükséges a feleknek megállapodniuk a jogszabály előírása alapján. Nem állapítható meg továbbá az iratok alapján az sem, hogy mikor és milyen módon szűnt meg az ügyvédi megbízás, ez pedig felveti az ügyféllel történő elszámolási kötelezettség megszegését is. Az Országos Fegyelmi Főbiztos álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt helytálló az előzetes vizsgálat megszüntetése, ezért az eljáró fegyelmi biztost a határozat visszavonására és fegyelmi eljárás kezdeményezésére hívta fel.

Az eljáró fegyelmi biztos az előzetes vizsgálatot megszüntető határozatát visszavonta és fegyelmi eljárást kezdeményezett az eljárás alá vont ügyvéddel szemben. Határozatában felrótta az eljárás alá vont ügyvéd terhére, hogy megsértette az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. tv. (a továbbiakban: Üttv.) 1. § (1) és (3), a 28. § (3), a 29. § (1) és a 40. § (2) bekezdéseit, valamint az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: ÜESZ)) 2.1, 2.4., 6.10., 8.7. a), 8.8, 12.1, 13.11. pontjaiban írt rendelkezéseket, amellyel - a megbízási szerződés készítésének elmulasztásával, megbízási díj rögzítésének elmulasztásával, tájékoztatási és kapcsolattartási, elszámolási és számlaadási kötelezettség elmulasztásával, ügyvédi mulasztással - az Üttv. 107. § a) pontjában meghatározott, 6 rb. szándékos fegyelmi vétséget követett el

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:
Az eljárás alá vont ügyvéd beadványában jelezte, hogy a tárgyaláson személyes okból nem tud megjelenni. Korábbi előadásának fenntartása mellett a megbízási szerződés írásba foglalásának elmaradását illetően a felelősségét elismerő nyilatkozatot tett és kérte, hogy a kedvező fegyelmi előéletét az eljáró tanács a jogkövetkezmény megállapításakor értékelje a javára.

A fegyelmi biztos végindítványa:
A fegyelmi tárgyaláson az eljáró fegyelmi biztos fenntartotta a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakat és kérte, hogy az eljárás alá vont ügyvéd felelősségét az eljáró tanács azzal egyezően állapítsa meg, illetve az átalányköltségben történő marasztalásra tett indítványt.

Hivatkozott az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi felelősséget részben elismerő írásbeli nyilatkozatára a megbízási szerződés elkészítésének elmaradása kapcsán, illetve arra is, hogy a számlaadási kötelezettség elmulasztását az eljárás alá vont ügyvéd nem vitatta.

A tényállás:
A bejelentő az eljárás alá vont ügyvédet 2021. december 26. napján bízta meg védelmének ellátásával a szeméremsértés vétsége miatt indult büntetőeljárásban. Az eljárás alá vont ügyvéd írásbeli megbízási szerződést sem az ügy ellátására vonatkozó ügyvédi meghatalmazás aláírásakor, sem később nem készített, így ügyfelével az ügyvédi munkadíj összegét illetően írásban nem állapodott meg. A bejelentő a megbízás díját utóbb, szóbeli kérésekre, több részletben fizette meg az eljárás alá vont ügyvéd részére, amely részletek átadását követően az eljárás alá vont ügyvéd sem számlát, sem egyéb – a kifizetés tényét igazoló bizonylatot – nem állított ki.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:
A Fegyelmi Tanács a fenti tényállást a rendelkezésre álló iratok alapján állapította meg.

Amint az a fegyelmi határozat tényállásából is kiderül, az eljáró Fegyelmi Tanács a fegyelmi eljárást kezdeményező határozathoz képest jóval szűkebb körben állapította meg az eljárás alá vont ügyvéd felelősségét. Ennek indoka az volt, hogy a Fegyelmi Tanács álláspontja szerint a fegyelmi biztos által az eljárás vizsgálati szakaszában hozott megszüntető határozat több ponton is alapos és helytálló volt, olyannyira, hogy azt az Országos Fegyelmi Főbiztos fegyelmi eljárás kezdeményezésére utasító határozata sem kifogásolta.

A Fegyelmi Tanács álláspontja szerint jelen fegyelmi ügynek nem lehetett tárgya az eljárás alá vont ügyvédnek a büntető ügyben kifejtett védői magatartása, miután az okiratokból egyértelműen kiderült, hogy védői feladatát érdemben látta el, a fontos eljárási cselekményeken megjelent, ügyfele érdekében beadványt terjesztett elő, vele érdemi kommunikációt folytatott. Az ügyvédi tevékenység gondossági kötelem, így annak a bejelentő által kért megállapítása, hogy a kifejtett védői tevékenység és az ügyben utóbb bekövetkezett eredmény (marasztaló ítélet) között okozati összefüggés van, bőven túlmutatott volna a fegyelmi eljárás keretein. Amint arra az Országos Fegyelmi Főbiztos is kitért, ilyen igénnyel a bejelentő egyéb, polgári peres, illetve nemperes úton léphet fel, de fegyelmi vétségként értékelni legfeljebb olyan magatartást lehet, amely valamely ügyvédi szakmai szabály tényleges megsértését valósítja meg. Az, hogy az eljárás nyomozati szakaszában a gyanúsítottként szereplő bejelentő nem tett részletes vallomást, nem róható fel az eljáró védőjének, számos esetben része a védekezési taktikának az, hogy az iratok teljes körének áttanulmányozását követően, azok ismeretében kerül sor összefüggő védekezés előterjesztésére, az iratok teljessé pedig a nyomozás befejeztével válnak. A Fegyelmi Tanács megjegyzi, hogy a bejelentő egyik beadványában sem nevezte meg konkrétan azt a számára kedvező fordulatot jelentő bizonyítási indítványt, vagy észrevételt, amelynek megtétele az eljárás megszüntetéséhez vezetett volna vele szemben azt követően, hogy első kihallgatása során egyébként a bűncselekmény elkövetését beismerő nyilatkozatot tett.

A Fegyelmi Tanács nem tette a tényállás részévé a tájékoztatási és kapcsolattartási kötelezettség elmaradását sem, miután olyan jellegű előadás a bejelentő részéről nem hangzott el, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a kapcsolattartás elől elzárkózott, illetve számára nem volt elérhető, ellenben az iratok között több e-mail is elfekszik, amelyek arról tanúskodnak, hogy a felek között élő kommunikációs kapcsolat volt, illetve a bejelentő a büntetőeljárásban érvényesíthető jogai és teljesítendő kötelezettségei tekintetében a védője jelenlétében zajlott kihallgatásokon a hatóság eljáró tagjától jegyzőkönyvileg is rögzített tájékoztatást kapott, amelyet tudomásul vett és azzal kapcsolatos kérdést ott nem tett fel.

Nem értékelte a Fegyelmi Tanács azt sem az eljárás alá vont ügyvéd terhére, hogy ügyfelével a megbízás megszűnését követően nem számolt el, mégpedig azért nem, mert ez nem volt tárgya a bejelentő – amúgy szerteágazó tartalmú – panaszainak. Sem az eredeti bejelentés, sem az utóbb előterjesztett kifogás és annak kiegészítése nem tartalmaz arra vonatkozóan információt, hogy az ügyvédi munkadíjként kifizetett összeget, vagy annak egy részét bejelentő visszakövetelte volna. A megbízás megszűnésére a nyomozati eljárás befejezését követően került sor, az eljárás alá vont ügyvéd álláspontja szerint azért, mert eredetileg a megállapodás is ezen időszakra szólt, a tárgyalási szakaszra általa meghatározott munkadíj összegét pedig a bejelentő nem volt hajlandó kifizetni. A bejelentő ezt nem cáfolta a beadványaiban, mindössze elégedetlenségét fejezte ki az addig végzett ügyvédi tevékenységgel kapcsolatban, ugyanakkor sem közvetlenül az eljárás alá vont ügyvéd felé, sem az ügyvédi kamarához intézett bejelentésében nem fogalmazott meg olyan igényt, miszerint az általa korábban kifizetett munkadíj elszámolás tárgyát kellett volna, hogy képezze.

A Fegyelmi Tanács szükségesnek tartja rögzíteni, hogy a bejelentő személyes meghallgatására a fegyelmi tárgyaláson azért nem került sor, mert a fentiek szerint megállapított tényállás az iratok tartalma alapján tisztázható volt. A bejelentő sérelmeinek fókuszpontjában álló, általa ügyvédi mulasztásként értékelt szakmai munkát, pontosabban fogalmazva a bejelentő jogerősen befejezett büntetőügyét és az elítéléséhez vezető körülményeket nem feladata értékelni az ügyvédi kamara fegyelmi bizottságának. Amennyiben a bejelentő úgy érzi, hogy releváns bizonyíték nem került feltárásra a büntetőügyben, úgy azt perújítási eljárásban tudja orvosoltatni, ha pedig szerinte a büntető anyagi jog szabályait sértette az elítélése, akkor felülvizsgálati eljárás kezdeményezése lehet a számára járható út, de egyik rendkívüli perorvoslatnak sem eszköze, vagy előfeltétele a korábban eljárt védő fegyelmi felelősségre vonása.

A Fegyelmi Tanács mindenekelőtt megállapítja, hogy mivel a jelen ügy tárgyát képező, fegyelmi felelősséget megalapozó magatartást az eljárás alá vont volt ügyvéd 2021.-2022. években valósította meg, ezért mind az anyagi, mind az eljárásjogi szabályok tekintetében az Üttv. szerinti szabályokat kellett alkalmazni.

Az Üttv. 29. § (1) bekezdése szerint a megbízási szerződést írásba kell foglalni, kivéve, ha az csak jogi tanácsadásra irányul.
A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti írásba foglalás elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, de ilyen esetben a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli.

Az ÜESZ 6.1. pontja alapján, ha az ügyvéd nem szívességi ügyintézést vállal, úgy a megbízásban a megbízási díjat, vagy a feleknek azt a kifejezett rendelkezését, hogy a megbízási díjban mikor és milyen formában fognak megegyezni, rögzíteni kell.

A Fegyelmi Tanács álláspontja szerint a megbízás írásbeli keretek között való rögzítésének elmaradása felróható az eljárás alá vont ügyvéd terhére, akit nem mentesít ez alól az a védekezése, miszerint ügyfele kényszerintézkedés alatt állt, hiszen több alkalommal találkoztak személyesen eljárási cselekményeken, illetve a bűnügyi felügyelet tartama alatt is bőven lett volna lehetőség arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a megbízást írásba foglalja és az írásba foglalt megbízási szerződést ügyfelével közösen aláírja. Ennek elmaradása önmagában megvalósította az ÜESZ 6.1 pontjának sérelmét is, miután – a megbízás egyéb feltételein túl – a megbízási díj összege sem került rögzítésre. Ezen a ponton tartja fontosnak megjegyezni a Fegyelmi Tanács, hogy az egyes ügyvédek által szükségtelennek és feleslegesnek gondolt írásbeli megbízási szerződés a hasonló panaszos ügyekben az eljáró ügyvéd védelmét is szolgálja és az érdekeit védi azzal, hogy a megbízás ellátására vonatkozó igények rögzítésre kerülnek és utólag így könnyen bizonyíthatóvá válik a megállapodás tartalma.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. tv. 159. § (1) bekezdése szerint az adóalany köteles - ha e törvény másként nem rendelkezik - a 2. § a) pontja szerinti termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról a termék beszerzője, szolgáltatás igénybe vevője részére, ha az az adóalanytól eltérő más személy vagy szervezet, számla kibocsátásáról gondoskodni.

A bejelentő egyértelműen és határozottan sérelmezte, hogy az általa kifizetett munkadíj részletek után - leszámítva az ügyvédi meghatalmazás aláírásakor fizetett 50.000.- Ft összegű előleget - nem kapott semmilyen számlát vagy bizonylatot. Ezt az eljárás alá vont ügyvéd sem vitatta, így a Fegyelmi Tanács megállapította a terhére, hozzátéve, hogy a bizonylatolási kötelezettség betartása az adóigazgatási jellegű eljárások jelentette problémák elkerülésén túl az eljárás alá vont ügyvédet – csakúgy, mint a gondosan megírt megbízási szerződés és tényvázlat – védi az ezzel kapcsolatos ügyfél panaszok ellen is.

Az Üttv. 107. § a) pontja értelmében fegyelmi vétséget követ el az ügyvéd, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában, vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Figyelemmel az eljárás alá vont ügyvédnek a tárgyalási szakban tett, fegyelmi felelősségének részbeni elismerésére is kiterjedő nyilatkozatára, illetőleg a rendelkezésre álló iratokra, a Fegyelmi Tanács a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltaktól a rendbeliséget illetően eltérően azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a megbízási szerződés írásba foglalásának és abban az ügyvédi munkadíj rögzítésének elmulasztásával, illetve a számlaadási kötelezettség szabályainak megsértésével megszegte a hivatkozott normákban foglalt rendelkezéseket, amellyel 2 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget valósított meg, míg a tájékoztatási és kapcsolattartási kötelezettség elmulasztásával, az elszámolási kötelezettség elmulasztásával, illetve ügyvédi mulasztással kapcsolatos pontokban nem állapította meg fegyelmi vétség elkövetését az eljárás alá vont ügyvéd terhére.

A Fegyelmi Tanács a büntetést az ügy összes körülményére tekintettel az Üttv. 108. § a) pontja és a 109. § (1) bekezdése alapján állapította meg az általa mérlegelt alábbi szempontok és a fokozatosság elvének figyelembevételével.
A joghátrány alkalmazása körében a Fegyelmi Tanács enyhítő körülményként értékelte az eljárás alá vont ügyvédnek a tárgyalási szakban tett, részbeni felelősséget elismerő nyilatkozatát, továbbá azt, hogy korábban ellene nem folyt fegyelmi eljárás. Súlyosító körülményt a Fegyelmi Tanács nem észlelt.

Mindezek alapján a Fegyelmi Tanács álláspontja szerint – egyezően a fegyelmi biztos indítványával – az írásbeli megrovás fegyelmi büntetés is elegendő visszatartó erővel bír a jelen ügyben, figyelemmel a hivatkozott enyhítő körülményekre. Ezzel a Fegyelmi Tanács kifejezi helytelenítését az elkövetett fegyelmi vétség miatt, egyben felhívja az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét arra, hogy a jövőben tartózkodjon annak, vagy más vétségnek az elkövetésétől, illetve fokozottan ügyeljen a hivatásrendi szabályok betartására.

A Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvédet - felelősségének megállapítására tekintettel - az Üttv. 142. § (2) bekezdése, valamint a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK szabályzat 40. 1. a) és 40. 2. a) pontja alapján kötelezte a fegyelmi eljárás átalányköltségének megfizetésére.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható (jelen esetben a költség vonatkozásában végrehajtható) fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A Fegyelmi Tanács határozata 2025. december 12. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2025. F. 221.)